

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 33), התשנ"א-1991*

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) לפני הגדרת "בטיחות הטיסה" יבוא:
- "אדריכל רשוי" - כמשמעותו לפי חוק המהנדסים והאדריכלים²;
- (2) במקום הגדרת "הנדסאי" יבוא:
- "הנדסאי" - כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, והוא רשום בפנקס ההנדסאים והטכנאים המוסמכים כהנדסאי בנין או כהנדסאי אדריכלות³;
- (3) אחרי הגדרת "הקלה" יבוא:
- "חוק המהנדסים והאדריכלים" - חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958²
- "מהנדס הועדה" - מהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבניה."
2. תיקון סעיף 145 בסעיף 145 לחוק העיקרי -
- (1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) הרוצה להגיש בקשה להיתר לעבודה או לשימוש, ימציא למהנדס הועדה בקשה לקבלת מידע שפרטיו דרושים לענין ההיתר; הבקשה תוגש בטופס שפרטיו ונספחיו נקבעו בתקנות."
- (2) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא: "ואולם אם הוגשה בקשה להיתר לפי פרק ה'3, תודיע רשות הרישוי למבקש את פירוט החיובים תוך שבעה ימים."
3. תיקון סעיף 157 בסעיף 157 לחוק העיקרי -
- (1) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:
- "(ה) רשות מאשרת רשאית לתת אישור לפי סעיף זה, אם שוכנעה כי המבנה נושא הבקשה נבנה בהתאם להיתר הבניה, למעט פרטים הטעונים השלמה אשר לא הושלמו במועד הגשת הבקשה מטעמים שפורטו על ידי מבקש הבקשה, אך הוא ראוי לשימוש גם לפני השלמתם של אותם פרטים; שר הפנים יקבע בתקנות את נוסח הבקשה לפי פסקה זו, יגדיר מהו מבנה הראוי לשימוש לענין סעיף זה, ויקבע את התנאים או הערכבויות שיידרש מבקש אישור למלא או ליתן כדי להבטיח השלמת המבנה בהתאם להיתר הבניה, אם קיבל אישור לפני שהבניה הושלמה בהתאם להיתר."
- (ה) על מבנה שנבנה לפי היתר שניתן לפי הוראות פרק ה'3 יחולו הוראות אלה:
- (1) בקשה לרשות מאשרת לתת אישור לפי סעיף זה תוגש בחתימת המורשה להיתר כמשמעותו בפרק ה'3 שערך את הבקשה להיתר ויצורף לה תצהיר של המורשה להיתר שבו יצויין כי המבנה נושא הבקשה נבנה

* נתקבל בכנסת ביום י"ג באב התשנ"א (24 ביולי 1991); הצעת החוק דברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2038, מיום ה' באדר התשנ"א (19 בסברואר 1991), בעמ' 144.

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 108.

בהתאם להיתר הבניה וכי הוא ראוי לשימוש; נתמנה כאחראי על בקורת הבניה מורשה להיתר שלא ערך את הבקשה להיתר, יחתום גם הוא על הבקשה לרשות המאשרת ועל התצהיר:

(2) הרשות המאשרת תיתן את האישור תוך עשרה ימים מיום שהוגשה לה הבקשה, אלא אם כן הודיעה בכתב בתוך המועד האמור לחברה, לספק המים או למנהל, כי לא התקיימו התנאים הקבועים בחוק ובתקנות לצורך חיבור המבנה לחשמל, למים או לטלפון, לפי הענין, ותפרטם; העתק מההודעה יישלח למורשה להיתר;

(3) לא נתנה הרשות המאשרת אישור בתוך המועד האמור בפסקה (2), או לא הודיעה על התנגדותה לחיבור כאמור באותה פסקה, ניתן לפנות, לאחר המועד האמור, ישירות לחברה, לספק המים או למנהל ולבקש חיבור המבנה כאמור, ובלבד שיתקיימו גם בבקשה זו הוראות פסקה (1): עשה כן, ניתן יהיה לחבר את המבנה לחשמל, למים או לטלפון, לפי הענין, גם בלא אישור הרשות המאשרת, אלא אם כן קיימת מניעה אחרת לפי כל דין, והרשות המאשרת או מי שנתבקש לחבר את המבנה לחשמל, למים או לטלפון, הודיעו על כך בכתב למבקש החיבור.”

(2) במקום סעיף קטן (1) יבוא:

“(1) הרואה עצמו נפגע על ידי סירוב לתת אישור לפי סעיף זה או על ידי הוראה כאמור בסעיף קטן (1), רשאי לערור לפני רשות הרישוי המחוזית תוך שבעה ימים מהיום שבו הודע לו על הסירוב או ההוראה: רשות הרישוי המחוזית תיתן החלטתה בערר תוך שלושים ימים מיום שהוגש לה, ובלבד שניתנה הזדמנות לרשות המאשרת להציג עמדתה בפניה.”

הוספת פרק ה'3

4. אחרי פרק ה'2 לחוק העיקרי יבוא:

“פרק ה'3: רישוי באמצעות מורשה להיתר

סימן א': תחולה ומידע נדרש להיתר

158 יג. בפרק זה –

הגדרות

“חוק ההתגוננות האזרחית” – חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951³;

“חוק שירותי הכבאות” – חוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959⁴;

“מורשה להיתר” – כמשמעותו בסימן ב';

“מבנה פשוט” – כמשמעותו בתקנות לפי חוק המהנדסים והאדריכלים;

“הרשם” – מי שהוסמך לנהל את פנקס המהנדסים והאדריכלים מכח חוק המהנדסים והאדריכלים.

158 ד. מורשה להיתר, רשאי להגיש בקשות לפי פרק זה, להיתרים לעבודות ולשימושים הטעונים היתר לפי סעיף 145, למעט עבודות או שימושים אלה:

תחולת הפרק

(1) עבודה או שימוש הכוללים הקלה או שימוש חורג בנכס;

³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 199.

(2) עבודה או שימוש בנכס שלא ניתנה להם הסכמה של כל בעלי הזכויות בנכס שחתימותיהם דרושות לפי תקנות שהתקין שר הפנים לענין בקשות להיתרים;

(3) עבודה או שימוש בשטח, שבתכנית החלה עליהם לא נמצאים הפרטים שקבע שר הפנים בתקנות;

(4) עבודה או שימוש בנכס או בשטח שלגביהם נקבע בתכנית כי הם מיועדים לשימור;

(5) היתר לבניה, של מבנה למגורים או לתעשייה, ששטחו הבנוי הכולל המבוקש עולה על 10,000 מ"ר ובלבד שאינו נמנה עם המפורטים בפסקה (7);

(6) היתר לבניה, של מבנה שאינו למגורים או לתעשייה, ששטחו הבנוי הכולל המבוקש עולה על 7,000 מ"ר, ובלבד שאינו נמנה עם המפורטים בפסקה (7);

(7) היתר לעבודה או לשימוש לגבי -

(א) אגם אגירה;

(ב) איצטדיון;

(ג) אתר כריה וחציבה;

(ד) אתר לטיפול או לסילוק פסולת מוצקה;

(ה) אתר לטיפול או לסילוק פסולת רעילה;

(ו) בית חולים;

(ז) דרך ציבורית הכוללת מחלף, חפיר, גשר או סוללת עפר, למעט דרך ציבורית הכוללת בתכנית מפורטת החלה באזור שנועד בתכנית מיתאר לתעשייה;

(ח) מעגן או מעגנה;

(ט) מפעל לייצור חמרי הדברה, אריזתם או אחסנתם;

(י) מפעל לטיהור שפכים;

(יא) מפעל ליציקה, למתכות או לציפוי מתכות;

(יב) מפעל לתעשייה כימית או האחסנה הכרוכה בה;

(יג) מפעל לתעשייה פטרוכימית או האחסנה הכרוכה בה;

(יד) מפעל לתעשיית דשנים, או האחסנה הכרוכה בה;

(טו) משחטה;

(טז) נמל;

(יז) נמל תעופה;

(יח) סכר;

(יט) עורק אספקת המים הארצית;

(כ) תחנת אוטובוסים מרכזית;

(כא) תחנת כוח;

(כב) מפעל או עסק שקבע שר הפנים בתקנות, בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

(8) היתר לעבודה מצומצמת כפי שקבע שר הפנים בתקנות.

158טו. (א) הוגשה בקשה למידע בידי מורשה להיתר, וצוין בה כי המידע מבוקש לצורך הגשת בקשה להיתר לפי פרק זה, יעביר מהנדס הועדה העתק מהבקשה ומנספחיה -

מידע ותנאים

(1) לכל גוף או רשות שאישור או מידע מהם דרושים לפי כל דין, וכן לכל רשות אחרת שהשר קבע בתקנות;

(2) לרשות הכבאות לפי חוק שירותי הכבאות (להלן - רשות הכבאות); חובה זו לא תחול לגבי מבנים שקבע שר הפנים בתקנות;

(3) לרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית; חובה זו לא תחול לגבי מבנים שקבעו שר הבטחון ושר הפנים בתקנות.

(ב) גוף או רשות שקיבלו העתק של בקשה לאישור או לקבלת מידע להיתר כאמור בסעיף 145(א1) (להלן - מידע להיתר), ימציאו למהנדס הועדה את התנאים למתן האישור או המידע המבוקש תוך חמישה עשר ימים מיום שהומצא להם העתק הבקשה, ויכול שגוף או רשות כאמור ימציאו מראש למהנדס הועדה, מידע או תנאים לגבי סוגים של בקשות להיתר.

158טו. מהנדס הועדה ימסור, בכתב, למבקש מידע להיתר, תוך שלושים ימים מיום הגשת הבקשה, את המידע הנדרש וכן את התנאים והמגבלות החלים על הנכס או על העבודה או השימוש המבוקשים לפי כל תכנית ובהתאם לתנאים שקבעו ועדות התכנון לפי חוק זה, וכן את המידע כפי שמסרה לו כל רשות.

מסירת מידע להיתר

158יז. מבקש מידע להיתר רשאי להודיע למהנדס הועדה כי הוא אחראי אישית לקבלת המידע מגוף או מרשות לפי סעיף 158טו(ב); קיבל המבקש, לפי פנייתו, מידע מגוף או מרשות כאמור, יעביר העתק ממנו למהנדס הועדה.

מסירת מידע במישרין

158יח. שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות דרכי מסירת מידע להיתר מרשות למבקש, בין במישרין ובין באמצעות מהנדס הועדה.

תקנות כדבר מסירת מידע

158יט. שר הפנים, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות לגבי סוגים של מבנים כפי שיקבע בתקנות, מועדים ארוכים מאלה הקבועים בסעיפים 158טו ו-158טז, ובלבד שלא יעלו על שלושים ימים נוספים.

הארכת מועדים

158כ. (א) מידע להיתר התואם הוראות כל דין ושנמסר למגיש הבקשה, יעמוד בתקפו במשך שנה מיום מסירתו למבקש, ולא ניתן יהיה לשנותו, להוסיף עליו או לגרוע ממנו; הוראה זו לא תחול -

תקפו של מידע להיתר

(1) לגבי תנאים שנקבעו לפי סעיף 78 ופורסמו ברשומות או שנמסרה עליהם הודעה אישית לבעלי הנכסים שעליהם חלים התנאים כאמור;

(2) לגבי הוראות שנקבעו בתכנית שהופקדה או שאושרה באותה שנה;

(3) אם חל שינוי בדין שיש בו כדי לשנות לגבי ההיתר.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע תיקון טעות לשונית־טכנית, פליטת קולמוס, השמטה מקרית, טעות הדפסה, שיבוש של העתקה, טעות אריתמטית כחישוב וכיוצא באלה, ובלבד שהתיקון ייעשה מיד לאחר גילוי הטעות והודעה בכתב על כך תימסר מיד למגיש הבקשה למידע להיתר.

סימן ב': רישוי מורשים להיתר

158כא. הרשם יתן תעודת מורשה להיתר לאדריכל רשוי, לפי בקשתו, אם הוכיח להנחת דעתו של הרשם כי הכין, בתור אדריכל רשוי, במשך זומש שנים לפחות, בקשות להיתרי בניה בישראל, במספר ובהיקף שקבעו שר הפנים ושר העבודה והרווחה בתקנות; ובלבד שבחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה הוא לא הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש עמה קלון, בעבירה לפי פרק י' או בעבירה פלילית לפי סימנים ד' ו-ה' לפרק ט' לחוק העונשין, התשל"ז-1977.⁵

תעודת מורשה
להיתר לאדריכל
רשוי

158כב. הרשם ינהל פנקס של המורשים להיתר; צורת הפנקס, סדרי הרישום בו וניהולו ייקבעו בתקנות שיתקין שר העבודה והרווחה בהסכמת שר הפנים.

ניהול פנקס

158כג. נוכח הרשם כי ניתנה תעודה של מורשה להיתר בלא שהתקיימו התנאים הנדרשים לתיתה, רשאי הוא לבטל את התעודה לאחר שנתן לבעליה הזדמנות להשמיע טענותיו.

ביטול תעודה
שניתנה שלא כדין

158כד. בקשה לתעודת מורשה להיתר לפי סימן זה תוגש לפי טופס ובצירוף נספחים, כפי שייקבע בתקנות.

בקשה לתעודת
מורשה להיתר

סימן ג': סדרי הרישוי

158כה. בקשה להיתר תיערך ותיחתם בידי מורשה להיתר וכן תיחתם בידי המבקש, יצויין בה שמו של המהנדס האחראי לתכנון שלד הבנין ושמו של המהנדס, האחראי לביצוע השלד, ובמבנה פשוט - שמו של המהנדס או המהנדס האחראי לביצוע השלד, ויצורף לה תצהיר של מבקש ההיתר המפרט את עניינו בנכס וכן המסמכים שנקבעו בתקנות, כשהם ערוכים וחתומים בידי מי שרשאי או חייב לחתום עליהם לפי תקנות שהתקין שר הפנים לענין בקשות להיתרים, לרבות החתימות של כל בעלי הזכויות בנכס שחתימותיהם דרושות לפי אותן תקנות.

בקשה להיתר

158כו. (א) לבקשה להיתר יצורף תצהיר מאת המורשה להיתר הקובע כי הבקשה תואמת כל אלה:

הצהרת מורשה
להיתר

(1) הוראות חוק זה והתקנות לפיו תוך ציון מפורש של סעיף 158ד;

(2) התכניות החלות בשטח שהבקשה מתייחסת אליו;

(3) התנאים שהתנתה כל רשות והמידע שנמסר כאמור בסעיפים 158ז ו-158זי;

(4) תקנות לפי חוק ההתגוננות האזרחית;

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 266.

(5) תקנות לפי חוק שירותי הכבאות ולפי חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, התשכ"ג-1962⁶;

(6) תקנות חברת החשמל לישראל בע"מ או חברת החשמל מחוז ירושלים בע"מ, לפי הענין, לגבי חשמל, ככל שהן נוגעות למבנה שלגביו מבוקש ההיתר;

(7) תקנות לפי החוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961⁷.

(ב) מורשה ההיתר רשאי לסייג את הצהרתו ולציין כי אינה חלה על ענין פלוני שלא נבדק על ידו מחמת שאינו בתחום מומחיותו, ובלבד שצירף לבקשה להיתר תצהיר החתום בידי מי שהוא מורשה לפי כל דין לתכנן את אותו תחום, ולפיו התקיימו לגבי אותו תחום, הוראות סעיף קטן (א), ככל שהן נוגעות לענין.

(ג) הסתמך המורשה להיתר בענין פלוני על מידע שקיבל לפי סעיף 158ז שלא באמצעות מהנדס הועדה, יציין זאת בתצהירו, בצירוף פרטי המקור והאסמכתה למידע האמור.

(ד) לבקשה להיתר יצורף גם תצהיר של המהנדס או, לגבי מבנה פשוט – של הנדסאי הבנין, האחראי לתכנון שלד הבנין ולעריכת החישובים הסטטיים, שבו יצויין כי הוא תכנן את שלד הבנין וערך את החישובים הסטטיים לפי הכללים והרמה המקצועית הנהוגים בעת הגשת הבקשה ושנתקיימו לגביהם הוראות כל דין הנוגע לענין.

158כו. (א) המורשה להיתר, ישא באחריות כוללת לגבי תכנון המבנה נושא הבקשה, להתאמת תכנון המבנה להוראות כל דין ולהוראות התכניות החלות על השטח שלגביו הוגשה הבקשה להיתר ולכל הוראה אחרת שנקבעה בפרק זה ולפיקוח עליון על ביצוע הבניה, לרבות התאמת לתכניות כאמור ולהיתר.

(ב) מתכנן שלד הבנין נושא ההיתר ישא באחריות כוללת לתכנון השלד לפי הוראות כל דין, וכן יקיים פיקוח עליון על ביצוע עבודות השלד, ככפוף לאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

(ג) הקבלן הראשי האחראי לביצוע העבודה חב באחריות לביצוע הבניה לפי ההיתר ולאיותה, לרבות אחריות לקיום פיקוח מלא וביקורת על הביצוע, בנוסף לאחריות הכוללת של המורשה להיתר ושל מתכנן שלד הבנין, כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), ואולם יכול שהמורשה להיתר, מתכנן השלד, או מתכננים אחרים אשר נטלו חלק בתכנון תחום בתחומי מומחיותם, יהיו אחראים גם לפיקוח מלא לביקורת על הביצוע של התחום שתיכננו, אם הוסכם על כך בינם ובין הקבלן הראשי האחראי לביצוע הבניה, וכפי שיוסכם; הודעה על הסכם כאמור תימסר למהנדס הועדה המקומית.

(ד) לא תחול אחריות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), על המורשה להיתר או על מתכנן שלד הבנין, לפי הענין, לגבי תחום מתחומי הבניה, העבודה או השימוש נושא הבקשה אשר תוכננו בידי מומחה לדבר ובלבד שהוא

אחריות לתכנון ולביצוע

⁶ ס"ח התשכ"ג, עמ' 2.

⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

מורשה לפי כל דין לגבי התחום שהוא תכנון, והאחריות לתכנון ולפיקוח עליון על הביצוע בתחום האמור תהיה על אותו מומחה לדבר בשינויים המחוייבים, וניתנו ההצהרות המתאימות לפי סעיף 158כו(ב).

(ה) שר הפנים יקבע בתקנות, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, מהו פיקוח עליון לענין סעיף זה.

158כח. הרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית רשאית להודיע למהנדס הועדה כי אין לתת את ההיתר המבוקש בנימוק שהבקשה אינה תואמת את הוראות חוק ההתגוננות האזרחית והתקנות או ההוראות שניתנו לפיו; הודעה כאמור תינתן למהנדס הועדה תוך שבעה ימים מיום שנמסר לה העתק מהבקשה ומנספחיה לפי סעיף 158טו; העתק מן ההודעה יומצא למבקש.

עיכוב היתר
כדי הג"א

158כט. רשות הכבאות רשאית להודיע למהנדס הועדה כי אין לתת את ההיתר המבוקש בנימוק שהבקשה אינה תואמת את הוראות חוק שירותי הכבאות או את הוראות חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, התשכ"ג-1962, או את התקנות לפיהם; הודעה כאמור תינתן למהנדס הועדה תוך שבעה ימים מיום שנמסר לה העתק מהבקשה ומנספחיה; העתק מן ההודעה יומצא למבקש.

עיכוב היתר
כדי רשות
כבאות

158ל. (א) הוגשה בקשה להיתר בצירוף תצהיר ומסמכים כאמור בסעיף 158כה ושולמו האגרות, היטלים והתשלומים האחרים שמגיש הבקשה להיתר חייב בהם בשל הבקשה האמורה, ולא החליטה רשות הרישוי כאמור בסעיף 158לג, תתן לו רשות הרישוי את ההיתר המבוקש תוך עשרה ימים מיום התשלום האחרון – לגבי בניית בית מגורים, ותוך חמישה עשר ימים מיום התשלום האחרון – לגבי עבודות ושימושים אחרים.

מתן היתר

(ב) הוטלה לפי כל דין על הועדה המקומית, לענין מתן ההיתר, חובת התייעצות עם גוף או רשות, יקיים אותה מהנדס הועדה תוך המועד האמור בסעיף קטן (א), ורשות הרישוי תחליט בענין מתן ההיתר בשים לב להתייעצות שקיים מהנדס הועדה כאמור.

158לא. לא הודיעה רשות הרישוי למבקש ההיתר את פירוט האגרות, היטלים והתשלומים האחרים שהוא חייב בהם (להלן – התשלומים), במועדים הקבועים בסעיף 158טז, רשאי המבקש לחשב את התשלומים לפי מיטב ידיעתו ולשלמם או לתת התחייבות לתשלומם, בצירוף ערבות להבטחת קיומה, ויראו תשלום או מתן התחייבות כאמור, כאילו נעשו כדין כל עוד לא הודיעה רשות הרישוי למבקש על פירוט אחר, והוראות חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980⁸, יחולו על תשלומים אלה, בשינויים המחוייבים לפי הענין; שר הפנים יקבע בתקנות את נוסח ההתחייבות ואת הפרטים בענין הערבות להבטחת קיומה.

תשלומים על פי
חישוב

158לב. שולמו התשלומים או ניתנה התחייבות וערבות כאמור בסעיף 158לא, ולא החליטה רשות הרישוי כאמור בסעיף 158לג ראו את הבקשה להיתר, בכפוף להוראות אותו סעיף, כאילו אושרה כעבור עשרה ימים ממועד התשלום או ממתן ההתחייבות כאמור – אם הבקשה להיתר היתה לבניית בית מגורים, וכעבור חמישה עשר ימים – לגבי עבודות ושימושים אחרים.

אישור היתר

⁸ ס"ח התש"ם, עמ' 46.

158לג. (א) רשות הרישוי המקומית רשאית, בהחלטה מנומקת בכתב, לקבוע תוך המועדים האמורים בסעיף 158 ל או בסעיף 158 לב –

(1) כי הבקשה להיתר אינה תואמת את המידע המוקדם או כל הוראה, תכנית, תנאי או תקנה, המפורטים בסעיף 158כז:

(2) כי הבנין המוצע אינו ראוי לאישור בשל היותו חורג באופן בולט מסביבתו או בשל חשש כי יהווה מפגע לסביבתו, ובלבד שרשות הרישוי הודיעה מראש בעת מסירת המידע להיתר כי בשל ייחודו של המקום היא עשויה לבחון את התאמת הבנין או היותו מפגע לסביבתו כאמור בפסקה זו.

(ב) רשות הרישוי המקומית תודיע על החלטתה כאמור בסעיף קטן (א) למורשה להיתר תוך המועדים האמורים בסעיף 158ל.

158לד. (א) הודיעה רשות הרישוי המקומית על החלטה כאמור בסעיף 158לג, רשאי המורשה להיתר, תוך שלושים ימים לאחר המצאת ההחלטה לידיו, לערור עליה לפני רשות הרישוי המחוזית: העתק מן הערר יגיש למהנדס הועדה.

ערר על סירוב
לחת היתר

(ב) רשות הרישוי המחוזית שאליה הוגש ערר כאמור בסעיף קטן (א), תיתן החלטתה בערר תוך חמישה עשר ימים מיום הגשת הערר, ובלבד שהוכח להנחת דעתו של יושב ראש רשות הרישוי המחוזית, כי העתק מהערר הומצא למהנדס הועדה וכי הוא הוזמן להשמיע עמדתו בפני רשות הרישוי המחוזית.

158לה. על היתר לפי סימן זה יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיף 158יא.

ביטול היתר

סימן ד': הליכים נגד מורשה להיתר

158לו. (א) מורשה להיתר שנתן הצהרה בקשר להיתר או בקשר לסעיף 157א(ה2) ביועו שאינה תואמת את דרישות החוק, התקנות או התכניות החלות על נכס שלגביו הגיש בקשה או פרטים מן המידע להיתר, רשאית ועדת בירור שמינה שר המשפטים להחליט על אחד או יותר מאלה:

ועדת בירור

(1) להשעות לתקופה שתקבע את התעודה של מורשה להיתר או לבטלה;

(2) להתלות לתקופה שתקבע את תעודת האדריכל חרשוי או להפסיק את הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים לתקופה שתקבע;

(3) לבטל את תעודת האדריכל הרשוי או לבטל את הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.

(ב) בוועדת בירור יהיו:

(1) מי שהוא כשיר להתמנות שופט של בית המשפט המחוזי – מתוך רשימה שערך שר המשפטים בהתייעצות עם לשכת עורכי הדין בישראל והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני חברים בלשכה או בארגון כאמור בסעיף 8(4) לחוק המהנדסים והאדריכלים (להלן – הארגון), הכשירים להיות מורשים להיתר – מתוך רשימה של אדריכלים שהמליץ עליהם הארגון;

(3) אדריכל שהוא עובד בשירות הציבור, הכשיר להיות מורשה להיתר – מתוך רשימה של אדריכלים כאמור שערך הרשם; "שירות הציבור", לענין זה – כמשמעותו בחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969⁹;

(4) חבר מועצת ההנדסה והאדריכלות, לפי חוק המהנדסים והאדריכלים שהמליצה עליו המועצה.

158 לז. (א) שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי העבודה של ועדות הבירור, ובהתייעצות עם שר האוצר – את התמורה שיקבלו חבריה בעד השתתפותם בישיבות והוצאותיהם.

סדרי עבודה
הועדה

(ב) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בתקנות.

158 לח. בקשה להחליט על נקיטת צעד מהמנויים בסעיף 158 לז תוגש לוועדת בירור באמצעות הרשם בידי רשות הרישוי המקומית או המחוזית על פי אחת העילות המפורטות בסעיף 158 לז(א) רישה.

פנייה לוועדת
בירור

158 לט. הוגשה בקשה כאמור בסעיף 158 לח, רשאית ועדת הבירור, אם נוכחה כי מן הראוי לעשות כן, להורות על השעיית המורשה להיתר, זמנית, עד למתן החלטה הסופית בענינו.

השעיה זמנית

158 מ. לאחר ששמעה ועדת הבירור את טענות רשות הרישוי שפנתה אליה ולאחר שנתנה למורשה להיתר הזדמנות להשמיע טענותיו, תחליט בענין ותודיע על החלטתה המנומקת למורשה להיתר, לרשות הרישוי הנוגעת בדבר לרשם ולמועצת ההנדסה והאדריכלות.

החלטת ועדת
בירור

158 מא. (א) רשות הרישוי או המורשה להיתר רשאים, תוך שלושים ימים מיום שקיבלו הודעה על החלטת ועדת הבירור לפי סעיף 158 מ או ההשעיה הזמנית לפי סעיף 158 לט, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי.

ערעור

(ב) בית המשפט רשאי להחליט על עיכוב ביצוע החלטה של ועדת הבירור על פי בקשת המורשה להיתר.

(ג) בבואו להכריע בערעור רשאי בית המשפט לקבל או לדחות את הערעור, כולו או מקצתו, לשנות את החלטה של ועדת הבירור או לבטלה ולתת אחרת במקומה או להחזיר את החלטה עם הוראות לדיון חוזר בוועדת הבירור.

158 מב. (א) מי שועדת בירור החליטה לבטל את תעודת המורשה או את תעודת האדריכל הרשוי שניתנה לו, יהא רשאי לשוב ולבקשה כעבור חמש שנים מיום הביטול.

בקשה חדשה
להיתר

(ב) מי שועדת בירור החליטה לבטל את רישומו בפנקס המהנדסים והאדריכלים, רשאי לשוב ולבקש רישומו מחדש כעבור חמש שנים מיום הפסקת הרישום.

158 מג. הליך לפי סימן זה אין בו כדי למנוע, לעכב או לבטל הליך פלילי או הליך משמעתי בשל מעשה או מחדל המשמש עילה להליך לפי פרק זה; הליך פלילי או משמעתי כאמור אין בו כדי לעכב הליך לפני ועדת הבירור.

דיון פלילי
דיון משמעתי

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

158מד. שר הפנים ידווח אחת לשנה, החל מתום שנה לאחר תחילתו של פרק זה, לוועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, על הפעלתו של פרק זה.

תיקון חוק
המירשם הפלילי
ותקנת השבים

5. בתוספת הראשונה לחוק המירשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981¹⁰, אחרי פרט (כט) יבוא:

"(ל) הרשם לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, לענין ראשי מורשים להיתר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965".

תחילה ותוקף

6. (א) תחילתו של חוק זה ששה חדשים מיום פרסומו, למעט האמור בסעיף קטן (ב), ותקפו של פרק ה'3 למשך חמש שנים מיום תחילתו.

(ב) תחילתו של סעיף 157(א1), כנוסחו בסעיף 3 - שלושה חדשים מיום פרסומו של חוק זה.

פרסום

7. חוק זה יפורסם ברשומות בתוך שלושים ימים מיום קבלתו בכנסת.

אריה דרעי
שר הפנים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

דב שילנסקי
יושב ראש הכנסת

חיים הרצוג
נשיא המדינה

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 322.

